

Handläggare
Hanna Viklund
08-508 87 533

Till
Trafiknämnden
2018-09-27

Begäran om upplysningar angående hantering av fordonsflytt. Yttrande till JO

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden åberopar och överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på JO, Riksdagens ombudsmäns begäran om yttrande.
2. Trafiknämnden justerar ärendet omedelbart.

Jonas Eliasson
Förvaltningschef

Fredrik Alfredsson
Avdelningschef

Karin Hebel
Enhetschef

Sammanfattning

JO, Riksdagens ombudsmän har begärt in ett yttrande från trafiknämnden i Stockholms stad i samband med att det framförts klagomål till JO över trafikkontorets handläggning av flyttning av ett utländskt registrerat fordon. Klagomålet till JO grundar sig i att försöket att kontakta fordonets ägare enbart skedde via en kungörelse samt ett meddelande till polisen om att fordonet bärgats till en uppställningsplats.

Trafikkontoret gjorde bedömningen att det enligt lagen (1982:219) om flyttning av fordon i vissa fall (LFF) var tillräckligt att, avseende utländskt registrerade fordon, förfara på detta vis gällande försök att kontakta fordonets ägare. Fortsatta åtgärder för att underrätta fordonsägare, utöver kungörelsen och anmälan till

Polismyndigheten, kunde inte enligt trafikkontoret anses vara motiverat i förevarande fall.

Bakgrund

Den 12 september 2016 observerades ett fordon med finskt registreringsnummer ALI-736 på Multrågatan 49 i Stockholm. Fordonet var uppställt 4,2 meter från ett övergångsställe och ansågs utgöra en trafikfara. Fordonet flyttades omgående med stöd av 2 § första stycket 1 i förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall samt med stöd av lagen (1982:219) om flyttning av fordon i vissa fall (LFF).

Vid flyttning av utländska fordon har Stockholms stad ingen möjlighet att nå fordonsägaren, eftersom staden inte har åtkomst till andra fordonsregister än det svenska. En anmälan till Polismyndigheten görs dock alltid vid fordonsflytt, vilket även gjordes i detta fall. Fordonsägaren polisanmälde fordonet som stulet senare samma dag.

Bärgningen av fordonet verkställdes klockan 14:15 den 12 september 2016. Klockan 14:53 samma dag meddelades Polismyndigheten om detta. Fordonsflytten kungjordes sedan den 16 september 2016, enligt 5 § andra stycket i LFF, eftersom fordonsägaren inte kunnat anträffas.

Fordonet ställdes på stadens uppställningsplats för flyttade fordon den 12 september 2016. Eftersom ingen hämtade ut fordonet inom tre månader efter kungörandet tillföll det, med stöd av 6 § första stycket 2 i LFF, Stockholms stad. Fordonet värderades av en auktoriserad värderingsman till 0 kronor. Ägarbytet registrerades den 22 december 2016 och senare samma dag, den 22 december 2016 skrotades fordonet med hänsyn till det ringa värdet.

I en anmälan till JO har den klagande framfört klagomål mot trafiknämnden med anledning av handläggningen av den ifrågavarande fordonsflytten. Med anledning av anmälan har JO begärt att trafiknämnden inkommer med ett yttrande. Svarstiden sträcker sig till den 28 september 2018. Till svaret ska fogas ett protokollsutdrag från det sammanträde vid vilket nämnden fattade beslut om yttrande till JO. JO har begärt in upplysningar och yttrande med anledning av klagomålet. Yttrandet ska särskilt avse frågan hur handläggningen av ärendet förhåller sig till 5 § LFF och jämföra med bland annat uttalanden om utländska fordon på s. 25 i *Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare* utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting. Berörd

befattningshavare bör ges tillfälle att lämna synpunkter och det ska framgå av remissvaret att så har skett. Trafiknämnden ska vidare redovisa sin bedömning av det som kommit fram.

Ärendets beredning

Ärendets beredning har skett inom trafikkontorets tillståndsavdelning och ansvarig handläggare har givit sin syn på handläggningen.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret vill inledningsvis belysa att kontoret i dagsläget vid en fordonsflytt inte har tillgång till några speciella system för att kontrollera ägarskapet på ett utlandsregistrerat fordon. Det bör också noteras att fordonsuppgifter tillhör sådana uppgifter som vissa länder svårligen delar med sig av. Trafikkontoret har inte heller tillgång till Schengen Information System (SIS).

Med anledning av att trafikkontoret enbart har tillgång till det svenska fordonsregistret har staden ingen möjlighet att nå fordonsägare vid flyttning av utländska fordon. En anmälan till polismyndigheten görs dock alltid vid fordonsflytt, vilket även gjorts i detta fall. Den aktuella fordonsflytten kungjordes sedan den 16 september 2016, enligt 5 § andra stycket LFF, eftersom fordonsägaren inte kunnat anträffas.

JO har angett att yttrandet särskilt ska avse frågan hur handläggningen av ärendet förhåller sig till 5 § i LFF och jämföra med bland annat uttalanden om utländska fordon på s. 25 i *Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare* utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting.

I 5 § första stycket LFF anges att när ett beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, ska den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske.

Enligt andra stycket, samma paragraf, utvecklas vidare att om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, ska den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Om det flyttade fordonet är registrerat ska myndigheten dessutom vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses motiverade för att underrätta fordonets ägare om flyttningen.

I det aktuella fallet har ägaren inte kunnat anträffas varför fordonsflytten istället har kungjorts. Staden har också informerat polismyndigheten om fordonsflytten.

I skriften *Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare* utgiven av Sveriges kommuner och Landsting finns det uttalanden om hantering om fordonsflytt av utländskt registrerade fordon. På s. 25 i handboken står att ett fordon från ett annat EU-land behandlas på samma sätt som svenskregistrerat fordon. För att finna ägare till utlandsregistrerat fordon kanske en extra insats behöver göras, exempelvis genom kontakt med det aktuella landets ambassad. Andra behjälpliga instanser kan vara Larmtjänst och Länskriminalen. En ytterligare källa kan vara Schengens Information System (SIS) som kan nås bland annat genom polismyndighetens ledningscentral. I handboken anges också att Euro Parking Collection är ett företag som kan tecknas avtal med att fakturera utländska fordonsägare och som kan spåra ägare.

Trafikkontoret vill börja med att poängtera att handboken inte är ett bindande dokument utan enbart ett dokument för att ge ledning till kommunernas hantering av ärenden avseende fordonsflytt. Således kan det som står i handboken inte hanteras som strikta krav för stadens handläggning utan en bedömning av skriften måste göras i förhållande till stadens resurser och möjligheter och till det enskilda fallet.

Vid tillfällen då ett utlandsregistrerat fordon kan anses ha ett högre värde eller där staden av andra orsaker misstänker att fordonet exempelvis kan vara stulet använder sig staden av Larmtjänst, ett av de företag som i ovan nämnda handbok nämns som exempel på behjälplig instans för att finna ägare till utlandsregistrerade fordon. I dagsläget har dock inte Larmtjänst några åtaganden gentemot staden som innebär att de ska hjälpa staden med information om ägare till utlandsregistrerade fordon. Tvärtom har företaget många gånger svårt att hjälpa staden med information eftersom de själva är hårt belastade. Dessutom kan Larmtjänst i många fall inte heller få information från sina kontakter då många länder saknar goda system för att föra register på fordonsägare.

Avseende företaget Euro Parking Collection, som den klagande hänvisar till i sin anmälan till JO, noterar kontoret att det i ovan nämnda handbok hänvisas till företaget i förhållande till fakturafrågor. Staden använder sig i dagsläget av detta företag gällande just fakturafrågor. I dagsläget finns inte möjlighet att

använda sig av dem i förhållande till att kontrollera ägandeskapet på utlandsregistrerade bilar redan tidigare i processen, något som handboken heller inte tar upp.

När det gäller omedelbara flyttningar, som det är fråga om i aktuell situation, meddelas förfarandet alltid till Polismyndigheten, vilket gjordes även i detta fall. Att Polismyndigheten i ett senare skede när klaganden anmälde bilen som stulen hos samma myndighet inte informerat fordonsägaren om händelsen är anmärkningsvärt och inte något som kan lastas kommunen. Polismyndigheten har, till skillnad från staden och dess entreprenör, tillgång till Schengen Information System (SIS). Polismyndigheten får heller inte lämna ut uppgifter från detta system till staden då SIS inte är att jämföra med ett vägtrafikregister utan ett system där efterlysta bilar i Schengen registreras. Det kan dessutom noteras att alla utlandsregistrerade bilar förstås inte finns i SIS utan enbart de som har efterlysts.

I 5 § 2 LFF anges att undersökningar eller åtgärder för att underrätta fordonets ägare vid flyttning av ett registrerat fordon ska göras i de fall där det kan anses motiverat. Fortsatta åtgärder för att underrätta fordonsägaren, utöver kungörelsen och anmälan till polismyndigheten, kan med anledning av vad som anförts ovan inte anses vara motiverat i detta fall. Staden flyttar många fordon årligen och det är inte motiverat ur tids- samt kostnadshänseende att i alla ärenden med utlandsregistrerade fordon eftersöka fordonsägaren ytterligare när trafikkontoret enligt vad ovan anförts inte har tillgång till några utländska system för kontroll av fordonsuppgifter. Trafikkontoret anser därför att det varit tillräckligt i det aktuella fallet att kontakta Polismyndigheten och kungöra fordonsflytten på stadens anslagstavla. Handläggningen har enligt stadens mening skett i enlighet med LFF och staden har även följt råden i skriften *Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare*.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafiknämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på JO, Riksdagens ombudsmäns begäran om yttrande, samt beslutar om omedelbar justering.

Slut

Bilagor

1. Begäran om yttrande från JO, Riksdagens ombudsmän
2. Anmälan av trafiknämnden i Stockholms stad till JO